Zaterdag 7 October 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4328

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Groot deel Peloponesus vrij van de Duitsers.

Opmars naar spoorlijn bergen opZoom-Vlissingen.

DE RUSSEN IN HONGARIJE.

Bombardementen op Berlijn, Dortmundt, Bremen, Saarbrucken.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ.

Als volgt luidt het communiqué van hedenmorgen uit Eisenhowers Hoofdkwartier:

„De Geallieerde troepen hebben het Leopoldkanaal overgestoken niettegenstaande een hevig mortier- en machinegeweervuur. Ten Noorden van Antwerpen vervolgden onze troepen de opmars in Nederland. Er is ook voortgang gemaakt ten Noorden van Poppelen Hilvarenbeek.

Ten Noord-Westen van Nijmegen werden hevige plaatselijke gevechten geleverd tussen de Neder-Rijn en de Waal. Onze strijdkrachten in het gebied van Ubach ten Noorden van Aken hebben terrein gewonnen ten Noorden en Noord-Oosten ervan en een punt bereikt op 800 meter ten Noorden van Beggendorf.

Wij zijn ook 2½ kilometer vooruitgekomen langs de weg, welke ten Zuid-Oosten van Ubach loopt. Een krachtige tegenaanval door vijandelijk voetvolk en tanks werd in de vroege morgen nabij Herbach afgeslagen zonder enige noemenswaardige verandering in de linies. Uit bijna 50 vijandelijke vliegtuigen boven het gebied van Ubach werden naar schatting 25 vernield door ons luchtdoelgeschut. Onze troepen binnen het fort Driant bleven een hardnekkige tegenstand ondervinden en werden onderworpen aan een hevig artillerievuur. Nabij Sivry ten Noorden van Nancy hervon de vijand enig terrein in een tegenaanval. Ten Oosten van Nancy werd een sporadisch artillerievuur gericht op onze strijdkrachten.

De Geallieerde troepen zijn meer dan halverwege gevorderd door het Forêt de Parroy ten Oosten van Luneville tegen een hardnekkige tegenstand. Een tegenaanval door het vijandelijk voetvolk met enige steun aan pantserstrijdkrachten werd afgeslagen in het Zuidoostelijk deel van het bos. Anglemont ten Zuid-Westen van Baccarat is bevrijd na bittere strijd. Ten Zuid-Westen van Epinal in de omgeving van Cluaie werd de vijand verdreven uit een zwaar verdedigde steengroeve, welke onze opmars ophield. Elders was de tegenstand tegen onze voortgang krachtig. In de uitlopers der Vogezen bevinden onze troepen zich thans aan drie zijden van de stad Thillot.

Ten Westen van Belfort werd verder voortgang gemaakt door het beboste terrein. Een olie-opslagplaats te Amersfoort, spoorwegdoelen te Hengelo en het vliegveld en de barakken te Düren alsook de verbindingswegen te Arnhem werden gisteren aangevallen door middelzware en lichte bommenwerpers.

Gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers vielen ook locomotieven, schuiten en motorvoertuigen in Nederland en West-Duitsland aan. Na het invallen van de duisternis vielen de bommenwerpers de rangeerterreinen te Amersfoort en treinen en schuiten in het Noorden van Nederland en West-Duitsland aan.

Zeer grote strijdkrachten van geëscorteerde zware bommenwerpers vielen gisteren overdag de olie-fabrieken te Scholven, Buer, Sterkrade en Hamburg aan alsook de motorfabriek en het geschutsdepots en vliegtuigfabrieken te Berlijn, vliegvelden te Stapgard en Wenzendorf en een fabriek voor gevechtsvliegtuigen te Neu Brandenburg. In de loop van deze verrichtingen werden 20 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten. 36 Watervliegtuigen werden vernield op stations aan de Baltische Zee en 3 vijandelijke vliegtuigen werden vernield op de grond door gevechtsvliegtuigen, die deel uitmaakten van het geleide.

28 Bommenwerpers en 10 gevechtsvliegtuigen worden vermist. In de afgelopen nacht vielen zware bommenwerpers in grote sterkte Dortmund aan. Bremen en Berlijn werden ook gebombardeerd" (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 7.10).

DE SLAG BIJ UBACH.

James Long seint uit Londen, dat het Noordamerikaanse eerste leger boven Aken doordringt in Duitsland en reeds gevorderd is tot een punt, dat ongeveer een kilometer en Noorden van Beggendorf ligt. De wig is uitgebreid tot ruim 2 km. ten Zuid-Oosten van Ubach, zo zeide het geallieerde hoofdkwartier. Een zware tegenaanval van voetvolk en tanks werd in de ochtend bij Herbach afgeslagen. Practisch bracht dit geen verandering in de verdedigingslijn, volgens het communiqué. Over vorderingen in het bos van Hurtgy wordt niets gemeld.

Volgens veldrapporten evenwel zou men hier 25 km. ten Oosten van Aken hebben weten door te dringen. Het derde leger bleef vasthouden aan zijn stelling bij het fort Driant dat 8 km. ten zuid-Westen van Metz ligt. De Duitse tegenstand hier is sterk, temeer daar er flink met grof geschut geschoten wordt. Bij Sovry ten Noorden van Nancy heeft de vijand enig terrein gewonnen bij een tegenaanval (Londen, (AP) 7.10).

GRIEKS EILAND GEBOMBARDEERD.

Britse oorlogsschepen hebben het Griekse eiland Levitha op 5 October gebombardeerd. Later werd door gelande troepen de Oostelijke helft des eilands bemachtigd. De Duitse bevelhebber van het eiland heeft zich tegen de avond overgegeven, nadat hij hiertoe door een volgend bombardement genoopt was (Rome, (AP) 7.10).

DE RUSSEN VALLEN HONGARIJE BINNEN.

De Russische troepen zijn over de Roemeense grens Hongarije binnengetrokken langs een front van 120 kilometer ten Zuid-Oosten van Boedapest in een machtige aanval, welke reeds meer dan honderd gemeenten verzwolgen heeft. Men is reeds 21 kilometer binnen Hongarije.

Het Rode leger heeft drie belangrijke spoorlijnen in handen gekregen en verkeerswegen, welke naar Boedapest leiden. Men trekt snel over de boerderijen, die weinig natuurlijke defensie bieden. Mako, op 25 kilometer van Szeged, Hongarije's grootste stad op één na, werd veroverd. Men trok ook naar Orsjaza en Bekes, op 145 kilometer ten Oosten daarvan.

Terwijl Sovjet-vliegtuigen er bij de Hongaren op aandrongen om de as in de steek te laten vóór het te laat is, bedreigden andere Russische troepen Hongarije van Joegoslavië uit. Met steun van de Joegoslavische Partijgenoten hebben zij reeds de rivier de Teis bereikt op 72 kilometer van Szeged verwijderd. In Joegoslavië wordt Beograd practisch belegerd (Moskou, (AP) 7.10).

ALPHEN (N.B.) BEVRIJD.

Aneta bericht uit het Hoofdkwartier:

De Canadezen hebben Alphen, 9 km. ten Zuid-Westen van Tilburg, bevrijd en zijn slechts 7 km. van het vliegveld van Gilze-Rijen.

In het gebied 13 km. ten Oosten van Brugge zijn de Canadezen over het Leopoldkanaal getrokken en zijn ten Noorden van Maldegem over de Nederlandse grens gekomen, waarbij zij gebruik maakten van vlammenwerpers.

De Duitsers hebben tegenaanvallen gedaan bij Opheusden in de Betuwe en wonnen daar oorspronkelijk een weinig terrein, dat later weer veroverd werd door de Geallieerden. Ook deden zij een sterke, maar niet geslaagde tegenaanval nabij Mook ten Zuiden van Nijmegen.

Ten Zuid-Westen van Amersfoort hebben Geallieerde bommenwerpers en jagers een aanval gedaan op benzine-opslagplaatsen.

De Canadezen zijn weer op een ander punt over de Nederlandse grens getrokken ten Noorden van Putten en zij bevinden zich nu op 9 km. van het kruispunt bij Woensdrecht, waar de weg van Zuid-Beveland naar Noord-Brabant loopt.

Het is nu duidelijk, dat de Duitsers zich vastklampen aan Tilburg. Ten Zuiden en ten Zuid-Westen van de stad is een sterk verzet, vooral in het gebied van Voort. De Geallieerden, die optrekken naar Bergen op Zoom, Breda en Tilburg, hebben een vordering gemaakt van 3 km.

Een parachutist van het Geallieerde luchtleger komt met een buiteling neer bij de landingen in Nederland op 24 September. Het is niet bekend of hij gewond werd. De hooiberg rechts zou de schok van de landing voor andere luchttroepen hebben kunnen breken.

NIJPEND GEBREK IN NEDERLAND.

Walter Concrite, berichtengaarder van de United Press, beschrijft de ontstellende armoede en nijpende gebrek, dat in Nederland heerst. Niet sinds de bevrijding van de afgelegen Franse koloniën in West-Marokko, hebben zij zo'n armoede medegemaakt dan hadden plaatsen als Port Lyautey en Casa Blanca, nog het voordeel van een mild klimaat. Frankrijk en België hebben zeer zeker ook geleden, maar de Geallieerde troepen hebben diverse malen toch weer verstomd gestaan over de beschikbare hoeveelheden voedsel, brandstof en zelfs luxe artikelen.

In Nederland is niet genoeg voedsel, er practisch geen brandstof en luxe artikelen zijn er helemaal onbekend. De laatste twee jaren waren de rekken in de kledingmagazijnen reeds leeg. Zelfs op de zwarte markt waren nagenoeg geen kledingstukken te krijgen. Van tijd tot tijd werd daar een herenpak aangeboden voor zegge 750 G., en een enkele maal waren er een paar pakjes cigaretten te koop voor 15 G., per stuk. Zelfs de rijkste en meest invloedrijke inwoners droegen tot op de draad versleten kleren.

Klompen, die vóór de oorlog in het welvarende Nederland nog maar zelden gedragen werden, zijn nu een zeer gangbare dracht. Maar zelfs deze klompen zijn nog kostbaar en als ze versleten zijn, worden ze nog als brandstof gebruikt.

De laatste twee jaren hebben de Nederlanders de strenge kou moeten verduren, practisch zonder kolen. Verschillende families hebben stuk voor stuk hun huisraad als brandstof verbruikt.

De mensen leven bijna uitsluitend van kool, knolrapen en van wat hun moestuintjes opleveren. Ieder gezin had eens per maand recht op een klein kwantum vlees, maar dit was zo duur, dat bijna niemand het betalen kon.

En dit zijn nog rapporten uit de in hoofdzaak landbouwstreken, die tot nu toe door de Geallieerden werden bevrijd, streken waar het nog van tijd tot tijd mogelijk was iets extra's van de boeren te krijgen of wat brandstof te sprokkelen in de bossen. Iedereen zegt dan ook, dat het nog niets was vergeleken bij Amsterdam of Rotterdam.

De Noordamerikaanse soldaten, die deze tafrelen aanschouwden, vonden Nederland overigens een land, dat hen zeer veel aan „thuis" deed denken. Zindelijke mensen, frisse winkels, moderne meubels, moderne verlichting en sanitair. In eenvoudige huizen troffen zij soms een electrische keuken, die zo uit een advertentie-plaatje leek geknipt, maar de eigenaars van al deze zaken waren mager, bleek en armoedig gekleed (Aneta).

Het nieuws van vandaag.

Is voor een ogenblik de aandacht van ons moederland afgeleid dan is het slechts, omdat het laatste satellietenland van de As, Hongarije, op instorten staat en de Russische troepen, die nog slechts 170 km. van Boedapest verwijderd zijn reeds plannen maken om Oostenrijk te gaan bevrijden. Drie verschillende toegangswegen naar Boedapest zijn al in de Russische handen en zoals men weet bestaat de laagvlakte van Hongarije uit steppen en akkerlanden, die vanzelfsprekend weinig of geen gelegenheid bieden zich te verdedigen. Het is het oude Pannonië waar reeds in lang vervlogen eeuwen de Hunnen zaten, die onder Attila, „den gesel Gods", plundertochten naar West Europa ondernamen. Dit is hierom van belang, omdat zij in 452 uit de Hongaarse laagvlakte een rooftocht naar de Po-vlakte ondernamen en die zonder veel moeiten veroverden. Toen werd hun tocht tot staan gebracht door de beroemde tocht van Leo de Grote, die Attila tegemoet trok en om wiens persoonlijkheid Attila van verdere roverijen afzag. Nu ligt er weer een leger in de Hongaarse laagvlakte en onwillekeurig komt de gedachte op; dat het dit leger wel eens tot een welgevallig kan zijn ook naar de Po-vlakte te trekken.

Zoals men weet is dit een industriegebied en is de communistische geest hier zeer sterk. Gaan de Russische troepen contact maken met hun geestverwanten in Noord-Italië, vooral in Milaan, Turijn en Genua?

In elk geval zeggen de Russen, dat zij op weg zijn Oostenrijk te gaan bevrijden, welks bevrijding en herstel als onafhankelijk land in November 1943 op de conferentie te Moskou als oorlogsdoel werd vooropgesteld.

Of de Russen hier al in de opmars naar de hoofdstad van een ander land, naar Beograd, de Donau zijn overgestoken, is nog niet officieel bekend, doch het betreffende bericht uit Moskou zegt, dat er reden is zulks aan te nemen en Londen zegt dat de aanval op Beograd al begonnen is.

Wat ons eigen land betreft, de Canadezen zijn ten Noorden van Antwerpen verder over onze grens getrokken. Het is hun te doen om de enige weg, die de eilanden Zuid-Beveland en Walcheren met het vasteland verbindt. Bij Nijmegen vechten Britten en Duitsers in het land tussen de Waal en de Neder-Rijn, de Over-Betuwe. De speerpunt die uit ons land over de Duitse grens gepriemd is steekt steeds verder en vinniger het Duitse land binnen: het Noordamerikaanse leger is thans al vlak bij Beggendorf.

— **Wendell Willkie** is wegens een aandoening van de keel en van de longen te New York in een hospitaal opgenomen ter behandeling en voor het nemen van rust.

Het Duitse onderschrift, dat deze foto uit Stockholm vergezelt, zegt, dat zij Geallieerde parachutisten toont, die in Nederland door de Duitsers gevangen werden.

DE KRONIEK DER VICTORIE

1 October — Calais door de Canadezen bevrijd.

2 October — Het Noordamerikaanse 1e leger opent de aanval op Duitsland in het gebied van Aken.

3 October — Het verzet der Poolse vaderlanders in Warszawa ten einde. Geallieerde bommenwerpers doorbreken de Westkapelse zeedijk op Walcheren.

5 October — Geallieerde landing in Hellas bekend gemaakt. Het Canadese 1e leger steekt de Nederlandse grens over bij Putten.

6 October — Moskou meldt de invasie van Hongarije.

„Er zal veel bloed vergoten worden binnen de voglende maanden" aldus verklaarde Groot Britannië's Premier Winston Churchill gisteren in verband met de strijd tegen Duitsland.

Churchill kan gelijk hebben, zoals hij gelijk gehad heeft in vele gevallen. De Duitse tegenstand van de laatste twee weken vooral versterkt deze mening. En ook blijkt, dat de nazie-leiders — de heren Goebbels en Himmler in het bizonder — in alle ernst spreken wanneer zij zeggen, dat er een hel rondom de Geallieerde troepen zal losbarsten zodra deze Duitsland binnenrukken.

Voor de nazies zit er werkelijk niets anders op dan tot het einde toe bitter door te vechten. De Geallieerdes eis tot onvoorwaardelijke overgave, de beslissing om de vijandelijke oorlogsmisdadigers te straffen en de geringe kans om asyl te vinden in een onzijdig land dragen alle hiertoe bij. Het is er op of er onder voor de nazies en op de wijze zoals de strijd verloopt schijnt de schaal wel in hun nadeel te zullen doorslaan.

Al wordt Duitsland onder de voet gelopen door de Geallieerden behoeft dus nog niet gezegd, dat Duitsland om vrede zal vragen. Op die manier kan het officiële einde van de Europese krijg nog lang op zich laten wachten, mogelijk tot diep in 1945. Churchill zeide onlangs in het Lagerhuis, dat de Geallieerden in geval van een guerrilla-krijg door de nazies het einde van de oorlog in Europa kunnen afkondigen wanneer zij denken, dat het vijandelijk verzet grondig gebroken is.

Voor dit vooruitzicht zien wij ons thans dus gesteld, doch als wij de toestand in Europa nagaan blijkt, dat de beslissende slag om Duitsland reeds begonnen is. In West-Europa hebben de Duitsers namelijk het kortste front, dat zij tot nu toe moesten verdedigen en nog te verdedigen zullen hebben. Het gaat er dus om dit front te behouden en daarom is de huidige slag zo beslissend. Van Belfort loopt de linie ten Oosten van Nancy over Metz, voorts langs de Luxemburgs-Duitse, Belgisch-Duitse en Nederlands-Duitse grens tot de Rijn en langs deze grote rivier verder naar de Noordzee. Overal langs deze linie hebben de Duitsers krachtige verdedigingswerken liggen. Deze hebben zij — men moet het toegeven — bizonder snel weten te bemannen. Alle beschikbare reserves schijnen zij te hebben ingezet en waarschijnlijk hebben zij zelfs het Oostfront verzwakt om het Westfront te versterken.

De aanvallen van het Noordamerikaanse 1e leger in het gebied van Aken en die van het Noordamerikaanse 3e leger in het gebied van Metz stuiten dan ook op een krachtige tegenstand. Als deze gebroken kan worden of de Geallieerden leiders door de Duitse linie weten te komen zal een nieuwe periode zijn ingetreden in de slag om Duitsland.

Het Britse 2e leger, welks aanval in Nederland thans nog geschraagd wordt door het Canadese 1e leger, heeft intussen zijn positie versterkt en kan elk ogenblik een uitval doen, welke het Duitse Hoofdcommando nieuw hoofdbrekens zal kosten. Bij Arnhem wilde het de eerste maal niet lukken, hoewel het resultaat van de onderneming niet slecht te noemen is, doch nu heeft men veel betere kansen aangezien men dichter bij de vijandelijke hoofdlinie genaderd is.

Nederlands bevrijding zal ermede gebaat zijn en deze vraagt om een spoedige verwezenlijking nu het volk het ergste moet ontberen als gevolg van de mislukking bij Arnhem.

De Russische aanval uit het Oosten laat intussen lang op zich wachten, doch het schijnt, dat de nazies de zaken in de Baltische Staten eerst geheel willen afdoen alvorens een nieuw offensief naar Berlijn in te zetten.

Nog altijd zitten zij aan de Oostpruisische grens en nog altijd zitten zij voor Warszawa waar deze week het dappere verzet der Poolse vaderlanders onder Generaal Tadeusz Komorowski, alias Generaal Bor, geëindigd is.

Deze tweede Geallieerde mislukking na Arnhem heeft veel stof doen opwaaien in de politieke wereld. Moskou werpt de schuld van alles op de „Poolse kliek" in Londen en de Londense Polen wijten van hun kant het falen van Bor toe aan gebrek aan steun van het Rode leger.

Waar geleerde diplomaten het niet een zijn over de schuldvraag is het des te moeilijker van verre een oordeel te vellen. Men kan slechts hopen op een spoedige oplossing van het Pools-Russische probleem, dat evenwel meer reden tot bezorgdheid geeft voor de toekomst van de wereld dan enig ander actueel vraagstuk.

In de Balkan laten de Russen zeker niets na om de val van Duitsland te bespoedigen. De Balkan is ook wel een broeinest van politiek gedoe, doch tot nu toe is men daar tot overeenstemming gekomen ten aanzien van Roemenië en waarschijnlijk ook van Bulgarije. Het is duidelijk, dat deze twee landen in de Russische invloedssfeer komen te

liggen, al wil men dit woord de laatste tijd vergeten.

Hongarije — in welk land Moskou gisteren de inval meldde — Joegoslavië, Albanië en Hellas zijn nu aan de beurt. Turkije volgt later nog wel naar het zich laat aanzien.

In Hongarije verwacht men een spoedige beslissing ten aanzien van de strijd. Regent Horthy moet niets van de Russen hebben, doch de laatste tijd schijnt hij ook niet veel met de nazies op te hebben. Volgens een onbevestigd bericht zou hij in de afgelopen week zelfs een uitnodiging van Hitler voor een bezoek aan „het hoofdkwartier" afgeslagen hebben. Er zijn echter genoeg Hongaren, die liever den Rus met de belofte van een spoedige vrede dan den Duitser met het vooruitzicht van een gehavend land kiezen.

Joegoslavië helt met Tito over naar Moskou, doch Koning Petar is de vriend der Britten. Het schijnt echer dat men een middenweg heeft gevonden als gevolg van de besprekingen tussen Churchill en Tito in Italië.

Met de landingen der Britten in Albanië en Hellas treedt de laatste phase van de stijd om de Balkan in.

In Albanië en Hellas zijn thans Britse troepen geland en vooral bondgenoot land heeft meer op met Groot Britannië dan met Rusland.

Het communisme is er echter goed georganiseerd zodat moet worden afgewacht op welke wijze de nog troebelige politieke toestand in deze landen zich zal ontwikkelen.

Onze K. L. M. viert feest.

K.L.M. HEDEN 25 JAAR.

Vandaag, 7 October, is het 25 jaar geleden, dat de K.L.M. werd opgericht in Den Haag.

Eendrachtige samenwerking tussen alle grote lichamen op het gebied van handel, scheepvaart en bankwezen, had de oprichting ener nationale luchtvaartmaatschappij mogelijk gemaakt. Een gelukkig verschijnsel, want hierdoor heeft Nederland van de aanvang af bezeten wat in sommige landen eerst na veel strijd en financiële offers bereikt werd: eenheid op het gebied van het luchtverkeer.

De K.L.M. is thans de oudste luchtvaartmaatschappij ter wereld.

De luchtvaart is in wezen internationaal en de Nederlandse Regering heeft terstond begrepen, dat men haar groei niet moet belemmeren door eenzijdige nationale overwegingen. Zij is met de K.L.M. immer kampioene voor de vrijheid van het luchtverkeer geweest, heeft nooit hinderpalen in de weg gelegd aan concurrerende buitenlandse maatschappijen, noch de nationale luchtvaart gedwongen tot het uitsluitend gebruik van vliegtuigen en andere materialen in het eigen land vervaardigd.

Hierdoor heeft de K.L.M. zich snel kunnen ontwikkelen op zakelijke grondslag; ook nadat de Staat aandeelhouder is geworden, hebben politieke overwegingen nimmer een rol gespeeld en is het particulier karakter der Maatschappij onaangetast gebleven.

Het zou te ver voeren om de belangrijke momenten in de geschiedenis der K.L.M. in dit artikel op te sommen. Het zijn er vele, waaronder de eerste vlucht naar Nederlands Oost-Indië (op 1 October 1924 met een 1-motorige Fokker F7; tijd 20 dagen, route Amsterdam — Batavia ± 14.000 km.); de eerste vlucht ooit gemaakt over het midden der Atlantische Oceaan (op 15 December 1934, met de, nog steeds in dienst zijnde PJ-AIS, 3-motorige Fokker F18; tijd 5 dagen, route Amsterdam — Paramaribo: Oceaan-traject ± 3.600 km. Porto Praia — Paramaribo) en de Melbourne-race (20 October 1934, me een Douglas DC2, met passagiers en post; route Mildenhall — Melbourne, tijd 3, dagen, 18 uur, 17 minuten, het 2e vliegtuig ,dat de eindstreep passeerde, het eerste in de handicap-race.

Het uitgebreide luchtnet in Europa verbond practisch alle Europese hoofdsteden en een nauwe samenwerking werd onderhouden met de andere Luchtvaartmaatschappijen.

Vele bemanningen en vliegtuigen zijn verloren gegaan in de strijd om de vrijheid, die thans woedt over de gehele wereld, andere zijn nog in de strijd gewikkeld, de rest spant alle krachten in om die strijd te helpen door de exploitatie voort te zetten der overgebleven K.L.M.-lijnen; daarmede voorzienende in uiterst noodzakelijke verkeersbehoeften op de Engeland — Lissabon lijn en in het Caraïbische gebied.

In de West werden telkenjare nieuwe hoogten bereikt door K.L.M.'s afdeling West-Indië.

De volgende cijfers geven een beeld van de toeneming in het vervoers-volume.

Passagiers/KM verkocp.

12 mnd.	1939	3.692.460
8 mnd.	1944	11.219.815
Betalende Passagiers vervoerd:		
12 mnd.	1939	14.578
8mnd.	1944	22.475
Goederen vervoerd (luchtvracht, overbagage & luchtpost):		
12 mnd.	1939	142.601 kg.
8 mnd.	1944	241.462 kg.

De Directie der K.L.M. in Londen heeft gemeend, dat, zolang Nederland en Nederlands Oost-Indië nog niet bevrijd zijn, ook deze dag ,7 October 1944, zonder feestelijkheden zal voorbijgaan, doch hen herdenkend, die het hoogste dat zij bezaten voor ons hebben geofferd.

Thans worden plannen uitgewerkt om de K.L.M. na de oorlog haar plaats in de internationale handelsluchtvaart wederom in te laten nemen.

VADERS WENS VERVULD.

Om kwart over zes gisteren was het het grote moment in het leven van onzen vriend en medewerker Redacteur Fernand L. de Rooy, toen zijn echtgenote hem hun eersten zoon liet zien: Erik Roger is de welklinkende naam van den knaap, die — hoe zou men anders verwachten van een De Rooy? — blaakt en hongert van vitaliteit en leven. De hartelijkste wensen van onze Redactie voor moeder en Erik. die het beiden zeer goed maken.

RODE KRUIS BRIEVEN.

Men deelt van de zijde van het Rode Kruis mede, dat de Rode Kruis-formulieren niet onder het gisteren vermelde postbesluit vallen, maar nog steeds op de gewone wijze naar Nederland kunnen worden gestuurd.

BENOEMING DR. GROENHOF.

In plaats van den Heer P. K. C. van der Meer is benoemd tot directeur van het Informatiebureau van het Rode Kruis Doctor J. P. Groenhof.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Hedenmiddag (Wiva-competitie) Crisiszaken — Openbare Gezondheidsdienst.

Mons. Verrietbekerwedstrijden: 10 uur D.S.C. — Tropiaals (Santos); 15 uur The Western Stars — Jong Suriname (Daantje); 16.15 uur Ecuador — Union La Fama.

NAAISCHOOL TE SOTO.

Maandag zal er in de parochie van Soto een naaischool geopend worden als onderdeel van het Nijverheidsonderwijs der katholieke missie.

BUITENLAND

— **Een verrassende** aanval op de Siegfriedlinie ten Zuiden van Aken heeft de Noordamerikanen op een afstand van 40 km. van Keulen aan de Rijn gebracht. De troepen moesten zich in Beggendorf verschansen.

— Het spoorwegknooppunt Mako in Hongarije is door de Russen genomen.

— **De Duitsers** zijn doende uit Hellas terug te trekken, trewijl de Britten hun opmars naar de Isthmus van Corinthe voortzetten. Deze isthmus of landengte is de toegangsweg naar Athene.

— **Het vijfde leger** in Italië is op ongeveer 20 km. van Bologna in Italië.

— **Vier Japanse** schepen werden in Nederlands-Oost-Indië in de grond geboord.

— **Vannacht** zijn Berlijn, Dortmund, Bremen en Saarbrücken gebombardeerd door de Raf. Dit was voor Berlijn de derde maal in één etmaal.

— **Een zegsman** van het derde leger zeide, dat de soldaten thans na een week van hard vechten houvast hebben aan de Noordwestelijke en Zuidwestelijke hoeken van het Fort Driant.

— **Generaal Gorge Marshall** en James Byrnes, directeur van de oorlogsmobilisatie, kwamen te Parijs aan per vliegtuig om een tocht langs het front te maken en de militaire installaties in Frankrijk te bezichtigen.

— **Het Chinese** dagblad „Ta Kung Pao" deed een beroep op Engeland en de Verenigde Staten van Noordamerika om een tweede front te openen op het Aziatische vasteland. Het blad zeide, dat dit strategisch even belangrijk is als het openen van een tweede front in Europa en voegde er aan toe, dat indien de Geallieerden een volledige overwinning aan het Chinese front bhalen ook de overwinning in de Zuidzee bevochten is en Japan zal ineenstorten.

— **De Braziliaanse** Minister van Oorlog Dutra zal vanuit Italië een bezoek brengen aan Londen op verzoek van het Britse Ministerie van Oorlog.

— **Een Zuidamerikaans** blad, dat poogt de inzichten van de Britse beleggers te vertolken, zeide, dat de verklaring van Argentinië betreffende de oorlogsmisdadigers een einde zal maken aan de anti-Argentijnse propaganda. Deze propaganda, verklaarde het blad, werd begunstigd in de hoge kringen, die gekant zijn tegen de politiek van Hull. Naar aanleiding van de verklaring van Roosevelt zeide het blad, dat het niet waar is, dat Argentinië de interamerikaanse verplichtingen niet is nagekomen. Wanneer de Argentijnse binnenlandse politiek niet hetzelfde is als de Britse of Noordamerikaanse, wil dat nog niet zeggen dat Argentinië de nazistische of fascistische methoden volgt. Zo dit wel gezegd kan worden dan geldt dit zeker nog meer voor Brazilië, waar Vargas aan het bewind is.

Aneta meldt, aldus de AP, dat de Duitsers 450 Nederlandse vaderlanders, die in het concentratiekamp te Vught zaten, hebben doodgeschoten.

WEINIG WINST BIJ DE VOGEZEN.

Het zevende leger der Noordamerikanen heeft weinig winst kunnen boeken aan de voet der Vogezen. Patch' troepen bevinden zich thans aan drie zijden van Le Thillot dat ongeveer 40 km. ten Noord-Oosten van Belfort ligt. Men heeft van 8 tot 11 km. voortgang gemaakt (Londen (AP) 7.10).

BRITTEN OVER DE NEDER-RIJN.

Volgens een bericht van Transocean, een Duits nieuwsagentschap, is het Britse tweede leger over de Neder-Rijn getrokken en heeft een bruggenhoofd gevestigd op de Noordelijke oever. Volgens den Duitsen militairen commentator gebeurde dit ten Zuiden van Wageningen; het bruggenhoofd werd onmiddellijk aangevallen en de gevechten duren nog voort.

Gerbrandy over Neerlands rampspoed.

Honger, overstromingen, koude en duisternis.

(In aansluiting op het voorgaande bericht over Gerbrandy's verklaring, volgt hieronder de volledige text):

„De Minister President verklaarde, dat de Duitsers Nederland vernietigen, omdat zij de gehele beschaving wensen te vernietigen. Zij trachten de levensmogelijkheid van de gehele natie te vernietigen. Zij trachten het land van de aardbodem weg te vegen. Op het ogenblik zijn de Nederlandse steden letterlijk zonder voedsel, zonder licht en zonder verwarming over deze maand verlopen is en sommige gevallen zelfbinnen twee weken.

De grote technische toerusting, waarop de moderne beschaving gebouwd is werd door de Duitsers stelselmatig vernield en op een veel grotere schaal in Nederland dan in enig ander Westeuropees land. 20% Van ons landbouwgebied is door de Duitsers voor maanden en in vele gevallen voor jaren onbruikbaar gemaakt. De verslagen, die wij ontvangen, tonen duidelijk dat het den Duitsers niet alleen er om te doen is om defensieve maatregelen te nemen, maar dat zij het er op aanleggen op stelselmatige wijze zoveel mogelijk schade aan te brengen, teneinde Nederland zoveel mogelijk te beletten weer als een modern en vooruitstrevend land een plaats in te nemen.

Mijn land staat tegenover moeilijkheden, die groter zijn dan ooit in onze toch dikwijls zeer moeilijke geschiedenis zijn voorgekomen.

Voor ons, Nederlanders, zijn de komende weken beslissend of wij nog een rol kunnen spelen in de toekomst als een moderne beschaafde natie. Wat ik nu tot u zeg is niet bedoeld om het medelijden van de wereld in te roepen. Het betekent ook niet, dat ik geen vertrouwen heb in de wens van het Geallieerde Opperbevel om deze moeilijke toestand zo snel mogelijk op te lossen, maar omdat het rechtvaardig is en noodzakelijk, dat de wereld er zich rekenschap van geve hoe groot de prijs is die Nederland betaalt als aandeel in de strijd van de gehele wereld om de vrijheid.

Wanneer Nederland niet alleen geleden heeft op de slagvelden, maar ook nog overstroomd is, bevroren en uitgehongerd, dan moet de gehele wereld er zich ook rekenschap van geven, dat eens, wanneer deze beproevingen voorbij zijn, geholpen moet worden, waar er nog geholpen kan worden.

Minister President Gerbrandy legde vervolgens nog een formele verklaring af, waarin hij o.m. zeide:

„Honger, overstromingen, koude en duisternis zijn de rampen, die over onze overbevolkte provincies neerkomen. Het is de grootste ramp, die Nederland ooit heeft getroffen. Nu staan de grote steden reeds vlak tegenover deze beproevingen met een zekerheid, die alleen kan afgewend worden door een snelle ontwikkeling van de militaire toestand, waardoor de Duitsers in een bijna middellijke toekomst verdreven zouden worden uit ons land.

Voedseltoevoer is afgesneden. Gas- en electriciteitsfabrieken werken niet meer tegen het einde van de maand. Buitendien zijn uitgestrekte gebieden overstroomd, terwijl de Duitsers nog meer overstromingen op het oog hebben; het gevolg van dit alles is, dat de niet overstroomde gebieden overbevolkt zijn. Systematisch zijn de haveninstellingen vernield en de kracht- en pompinstallaties. Alle sooren industrie le bedrijven zijn door de Duitsers verlam; hierbij komen nog de gevolgen van de spoorwegstaking en nu zijn zeven millioen vrouwen, mannen en kinderen gevangen tussen de Rijndelta in het Zuiden, de zee in het Westen en het Noorden en de brandende en plunderende Duitsers in het Oosten.

In de nabije toekomst gezien, ligt de grootste bedreiging in de snelle uitputting van de voedselvoorraden. Nu reeds zijn de grote steden zonder vlees, terwijl de voorraden aan brood, boter, suiker en aardappelen binnen drie weken zijn uitgeput.

In Amsterdam kan nog slechts op beperkte schaal gedurende drie weken electriciteit worden geleverd en gedurende een week gas. In 's Gravenhage, Utrecht, Rotterdam en andere steden is de toestand nog erger. In verschillende grote steden zal binnen vijf weken geen drinkwater meer zijn."

Minister President Gerbrandy sprak vervolgens over de spoorwegstaking in dezelfde bewoordingen als hij dat voor Radio-Oranje gedaan heeft en voegde er aan toe:

„Het is bekend, dat vijf dagen na het begin van de staking 13 of 16 spoorwegambtenaren door de Duitsers zijn doodgeschoten. Terzelfdertijd hebben de Duitsers aan de bevolking bekend gemaakt, dat zij zich niets meer aan zouden trekken van de bevoorrading van de bevolking. Rapporten van de laatste tijd melden, dat het gebouw van de „Haagsche Courant" werd opgeblazen, toen het blad weigerde Duitse propaganda artikelen op te nemen over de staking."

Door Gerbrandy werden vervolgens de volgende cijfers gegeven:

Overstroomd land 1.840.000 ha. of 22 % van het voor landbouw geschikte land. Wat weiland betreft is 11% overstroomd. Percentsgewijze is verloren gegaan aan oogst voor 1944: tarwe 30%, gerst 40%, suikerbieten 50%, aardappelen 25%, lijnzaad 25%, haver 10%. Aan zuivelproducten is ongeveer 10% verloren gegaan.

Het is bekend, dat de vijand voorbereidingen trof om de grote zeedijken te vernielen; indien hiertoe wordt overgegaan, staat Nederland voor een ramp, die men zich bijna niet kan voorstellen. Grote uitgestrektheden land, waar vele steden en dorpen staan, zullen er aan ten prooi vallen; zelfs gedeelten van Amsterdam en Rotterdam zullen onder het zeewater verdwijnen; het peil zal op sommige plaatsen bijna 3 meter zijn. De drinkwatervoorziening zal, met het oog op epidemieën in verschillende gevallen moeten stilgelegd worden.

Een gevolg van de overstromingen waren de massa-verplaatsingen en uit de jongste verslagen blijkt, dat dit proces nog steeds voortgaat, vooral ten Noorden van Haarlem.

Wat de voorgenomen vernielingen betreft, vertelde Minister-President, dat in de laatste weken 6000 specialisten uit Duitsland zijn aangekomen om dat deze zen reeds begonnen met de haven van Rotterdam zo zorgvuldig mogelijk te vernielen. Ook de tunnel onder de Maas is vernield. Andere specialisten zijn aan het werk te Amsterdam, Schiedam en Vlaardingen, waar dynamietladingen op verschillende punten geplaatst werden. Voor de havens van Amsterdam en Rotterdam is een aantal schepen tot zinken gebracht. De graan-opslagplaatsen van Amsterdam en Rotterdam zijn systematisch opgeblazen en de papierfabrieken van IJmuiden zijn klaar gemaakt om opgeblazen te worden (Aneta).

Een Frans meisje te Toulon schop op een Duitsen gevangene auto uit over straat draaft. De gevangen genomen en naar een zonden. neemt wraak met een welgemikte die voor een Geallieerde militaire Duitser werd verder ten Noorden gevangenenkamp te Toulon ge

WERELD NIEUWS

DE INVASIE VAN HONGARIJE.

Russische troepen, die Hongarije binnenvielen trokken tot ongeveer 20 km. binnen de laatste satellietenstaat van de As. Een reeks steden werd genomen binnen een straal van zeg een 170 km. van Boedapest en slechts 25 km. van Szegedin [aan de Theiss]. Szegedin is Hongarije's tweede stad. De Russen sloegen toe over steppen en akkerlanden, die weinig mogelijkheid tot verdediging boden en wisten meer dan honderd plaatsen te veroveren over een frontlinie van 120 km. lengte voorbij Arad [aan de Maros, die bij Szegedin in de Theiss uitmondt]. Telegrammen uit Moskou laten doorschemeren, dat het Hongaarse thuisfront elk ogenblik ineen kan storten en de Russen zijn reeds Oostenrijk binnen te vallen, zodra Hongarije verslagen zal zijn. Sovjet-vliegtuigen hebben strooibiljetten uitgeworpen om de Hongaren op te wekken te breken met de As en het land te redden voor het te laat is. De troepen voerden luidsprekers mede om deze boodschap ook aan het front aan hun tegenstanders mede te delen (Londen, (AP) 7.10).

KANAAL VAN CORINTHE GEBLOKKEERD.

De Duitsers hebben toch nog kans gezien het Kanaal van Corinthe tussen het Griekse vasteland en de Peloponnesus te blokkeren. Zij lieten de bruggen in de lucht vliegen en brachten schepen in het kanaal tot zinken (Cairo, (AP), 7.10).

Binnen een straal van 32 km. van Athene werden de vliegvelden aangevallen. Ook het vliegveld van Sedes (ten Zuiden van Thessaloniki) werd aangevallen, waarbij geparkeerde vliegtuigen eraan gingen evenals het radiostation. Spitfires en Hurricanes vlogen over de Golf van Corinthe en schoten op de Duitsers, die daar trachtten te ontkomen van de Peloponnesus. In de buurt werd en passant ook het Duitse hoofdkwartier te Delvino (Albanië) door een salvo rawetkogels weggevaagd (Rome, (AP) 7.10).

IS DE DUITSE VLOOT NOG STERK?

A. V. Alexander, eerste lord van de Britse admiraliteit, zeide, dat de Britse marine al een ontzagwekkende vloot in de Indische Oceaan heeft saamgetrokken. Men is van plan schepen naar de Stille Oceaan te sturen. Hij zeide, dat de Britse thuisvloot voortgaat om te vechten tegen wat er nog over is van de Duitse vloot, die men nog als een ernstige bedreiging moet beschouwen". Alexander zeide dat 9000 convooien in het Verenigd Koninkrijk zijn binnengekomen of uitgevaren sedert de oorlog begon (Londen (AP) 7.10).

VAN ALLERLEI.

— De Groningse N.S.B.-ers hebben de politie verplicht hen te vergezellen van huis tot huis; zij trachten burgers te verplichten om graafwerken te verrichten voor de Duitsers in de Peel. Radio Oranje deed een oproep aan de politie om de N.S.B.-ers niet te helpen.

— Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana heeft Vrijdag een bezoek gebracht aan Nederlandse schepen, die te Liverpool voor anker lagen. De Prinses heeft de nacht aan boord van de „Johan de Wit" doorgebracht. Bij Haar bezoek werd de Prinses vergezeld door de gravin van Limburg Stirum.

— De vertegenwoordiger van de K.L.M. en de K.L.I.M. te New York, de Heer L. F. Bouwman, verklaarde ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de KLM, dat na de bevrijding van Nederland de directie van beide maatschappijen weer overgebracht wordt naar Nederland. Over de lijn Miami — Curaçao zegde hij, dat dit slechts een tijdelijke dienst is, maar dat hij hoopte, dat deze lijn na de oorlog permanent zal worden.

Twee Nederdietse Talen

door

Walter Ford.

Men zal zich dikwijls afgevraagd hebben: Hoe kan het toch zijn dat twee talen als het Engels en het Vlaams, die door de vergelijkende taalwetenschap tezamen geclassificeerd worden, zo van elkander verschillen? Een bekende Engelse schrijver heeft zelfs het Vlaams een keer uitgemaakt voor „een buitenlands dialect" en de schrijver dezes is ervan overtuigd dat de meeste Engelsen het een onmogelijkheid zullen vinden om deze „barbaarse" taal te leren, en als ze haar ooit leren denken ze dat zij toch nergens gebruikt wordt dan in een gedeelte van België. Dit is absoluut niet waar, want ook in Nederland zal men zeer goed terecht kunnen met het Vlaams. Toch zijn in de grote stamboom van de Indo- Europese of Germaanse talen — welke bijna alle Europese en Indische talen omvat, van het Hindostaans tot het Portugees en van het Zweeds tot het Grieks — het Engels en het Vlaams het dichtst aan elkander verwant (tenminste wanneer wij het Fries uitzonderen). Waarom kan nu een Engelsman dikwijls een derde gedeelte van de woorden herkennen van het Italiaans en het Frans en zo weinig van het Vlaams? Dit alles is de schuld van Willem den Veroveraar. Was het niet voor het jaar 1066 geweest, de Engelsen en de Vlamingen zouden elkander thans op zeer vele punten kunnen verstaan zonder les te hoeven te nemen.

De zuiver Engelse woorden zijn bijna alle zeer nauw verwant aan de overeenkomstige Vlaamse woorden.

De Engelse „Franse" woorden zijn alle zg. leenwoorden: en wel uit het Normandisch, omdat dit nog honderden jaren na de verovering de hoftaal is gebleven, uit het Parijse Frans, en uit het Latijn door studenten en geleerden die de Franse en Oud Romeinse cultuur bewonderden. Ook Dr. Johnson draagt met Willem den Veroveraar de schuld dat het Engels en het Vlaams nu zo van elkander afwijken. Johnson schreef bijvoorbeeld in zijn dagboek „a great black fellow bounced up from the bed one of us was to lie on". En voor de publicatie daarvan veranderde hij het in: „From the couch upon one of us was to repose, there rose one black as a Cyclops from the forge" Het woord „bed" is even goed Vlaams, als Engels, „bounce" is het Vlaamse bons, dat ongeveer in de dertiende eeuw door het Engels uit het Vlaams werd „geleend"; „lie" is de volle neef van het Vlaamse „liggen". Maar ‚couch" en ‚repose" zijn zuiver Frans.

En zodoende heeft men op zoek naar een (valse) zwier en een schijngeleerdheid de zuiver inheemse woorden hoe langer hoe meer uit ons spraakgebruik vervreemd, totdat op een gegeven ogenblik een artikel in de krant meer lijkt op Latijn dan op Engels.

Ondanks dit alles is het Vlaams een voor den Engelsman gemakkelijk te leren taal gebleven. Op het eerste gezicht lijkt het hem toe dat het vreemder is dan het Frans, maar dit is maar schijnbaar zo. Als de leerling zijn aandacht vestigt op de inheemse Engelse woorden, zal hij zien hoe nauw het Vlaams en het Engels aan elkaar verwant zijn, en zo gauw hij gewoon is geraakt aan de wijze waarop het Vlaams de samengestelde en afgeleide woorden uit de inheemse grondwoorden opbouwt, in plaats van ze aan het Latijn te ontlenen zal hij spoedig een grote Vlaamse woordenschat bezitten.

Het Engels en het Vlaams zijn zo aan elkaar verwant, dat na honderden jaren van betrekkelijke afscheiding van elkaar, de beide talen toch nog een aantal alledaagse woorden gemeen hebben zoals bed, God, hand, hang, land, lip, lot, man, mist, over, school, water, eind. Er zijn duizenden woorden die op een of twee letters na aan elkaar gelijk zijn en die gemakkelijk herkend kunnen worden; zo is bijvoorbeeld de betekenis van: zand, zelf zend, even, zilver zing, zit, voor den Engelsman duidelijk. Of ook, vast, ven, vin, vind, vinger, vlag, vriend. Dan zijn er enkele woorden, die zo met het Engels overeenkomen dat de betekenis daarvan in die taal direct duidelijk is, zoals: honger, pijp, kan, appel, woord, blok, schip, klok. De Engelse vacantieganger in Ostende, in gelukkiger dagen, zal geen woordenboek behoeven om de borden op straat te begrijpen.

Deze twee talen zijn zo nauw aan elkander verwant dat het voor de taalgeleerden die het Engels van de twaalfde en dertiende eeuw bestuderen dikwijls onmogelijk is om te zeggen of een woord dat op het Vlaams gelijkt werkelijk van het Vlaams afkomstig is of dat het een inheems woord is dat enkele eeuwen vroeger door de Angelsaksische invallers naar Engeland is overgebracht, maar toevallig niet in een vroeger manuscript behouden is gebleven.

Wij overdrijven niet wanneer wij zeggen, dat tegenwoordig meer dan de helft van de Vlaamse woorden gemakkelijk door een Engelsman van buiten geleerd kunnen worden om een van de volgende redenen:

1) Gelijkenis met een Engels woord zoals hiervoor aangegeven.)

2) Gelijke uitspraak ofschoon de schrijfwijze anders is, zoals bijvoorbeeld „voet" overeenkomt met „foot".

3) Een nagenoeg gelijke schrijfwijze, ofschoon de spelling afwijkt, bijvoorbeeld „goed" en „good".

4) Gelijkenis met een Engels woord van verschillende doch aanverwante betekenis; bijvoorbeeld ‚zwart" is „black", maar doet denken aan „swart" en „swarthy"; klinken is „to sound" maar doet denken aan „clink".

5) Gelijkenis met a) verouderde Engelse woorden zoals bijvoorbeeld het Vlaamse „wist", wat goed Chaucer is, en nog steeds door „poetasters" gebruikt wordt.

b) met dialectisch Engels, bijvoorbeeld „ken" en „kerk" worden zowel ten Noorden van de Tweed als ten Zuiden van de Schelde gebruikt.

c) met Engelse „slang" zoals bijvoorbeeld „krankzinnig" — „cranky".

6) doordat een woord uit het Frans, Grieks of Latijn geleend wordt door het Engels en het Vlaams, bijvoorbeeld „influenceren" — „to influence", „request" — request" „communicatie — „communication".

7) doordat afgeleide woorden opgebouwd worden uit voord of achtervoegsels welke gemakkelijk te herkennen zijn, zoals bijvoorbeeld voorzichtig, fore — sight — ish.

Een merkwaardigheid is nog dat de Engelsman soms van deze afgeleide woorden niet dadelijk de herkomst ziet, maar bij een verdere ontleding blijken zij precies gelijk te lopen met het Latijnse oorspronkelijke woord, waarvan ook het Engelse woord afgeleid is.

Bijvoorbeeld: „Onafhankelijk" en ‚independent", kunnen in precies dezelfde delen gesplitst worden, ofschoon men zich deze woorden bijna niet meer als afleidingen of samenstellingen indenkt.

Het is merkwaardig dat de Engelse schrijvers, die men beschouwt als de grootste, juist voor het allergrootste gedeelte inheemse woorden gebruiken.

Dit is niet maar een indruk die men bij het lezen opgevangen heeft, geestdriftige taalgeleerden zijn zelfs zover gegaan om alle woorden, van Shakespeare, Tennyson, Johson en anderen te tellen en te classificeren. Shakespeare stond vooraan met 97 percent zuiverheid van taal.

En het Engels van Shakespeare is juist het dichtst bij het Vlaams. Degenen die hun Shakespeare in het Engels goed kennen, en de Nederlandse (of Vlaamse) vertaling lezen zien aanstonds de overeenkomst.

Let maar eens op:

Friends, Romans, countrymen, lend me your ears. I come to bury Caesar, not to praise him. The evil that men do lives after them: The good is oft interred with their bones; So let it be with Ceasar, etc. en.

Romeinen, vrienden, burgers, leent mij het oor. Begraven kom ik Ceasar, niet hem prijzen. Het kwaad dat mensen doen leeft na hen voort. Het goed wordt vaak men hun gebeent' begraven. Zo moge het zijn met Caesar.

In de Tudor tijd van de Middeleeuwen was het zo'n komen en gaan tussen Vlaanderen en Engeland, in verband met de handel, oorlog- en enz. dat de schrijvers en tot op zekere hoogte ook hun lezers, iets van het Vlaams opnamen, vooral toen de wolhandel tussen Vlaanderen en Engeland op haar hoogtepunt stond.

Chaucer bijvoorbeeld had Vlaanderen bezocht en had een paar woorden opgevangen. Hij haalt twee Vlaamse spreekwoorden aan uit die tijd en wel één in „Maunciple's Tale:

„The flemying seith, and lerne it if thee leste. That litel Janglyng causeth muchel rest, en de andere is „Cook's Prologue:

„Thou seist ful sooth, quod Roger, by my fey, But „sooth pley, quaad pley", as the Fleming seith.

Deze woorden bleven lange tijd een puzzle voor de taalgeleerden maar enkele jaren geleden vonden Belgische linguisten dat het oorspronkelijke Vlaamse spreekwoorden van de vijftiende eeuw zijn; het eerste was: „luttel onderwin, brengt veel rusten in" en het ander „waer spot, quaet spot".

In sommige stukken van Webster komen er zelfs personen voor die zich in het Vlaams uitdrukken, het lijdt dus geen twijfel dat de kennis van het Vlaams toen niet slechts beperkt was tot geletterde mensen.

GEALLIEERDE VOORTGANG IN NEDERLAND.

Aneta meldt uit het Hoofdkwartier:

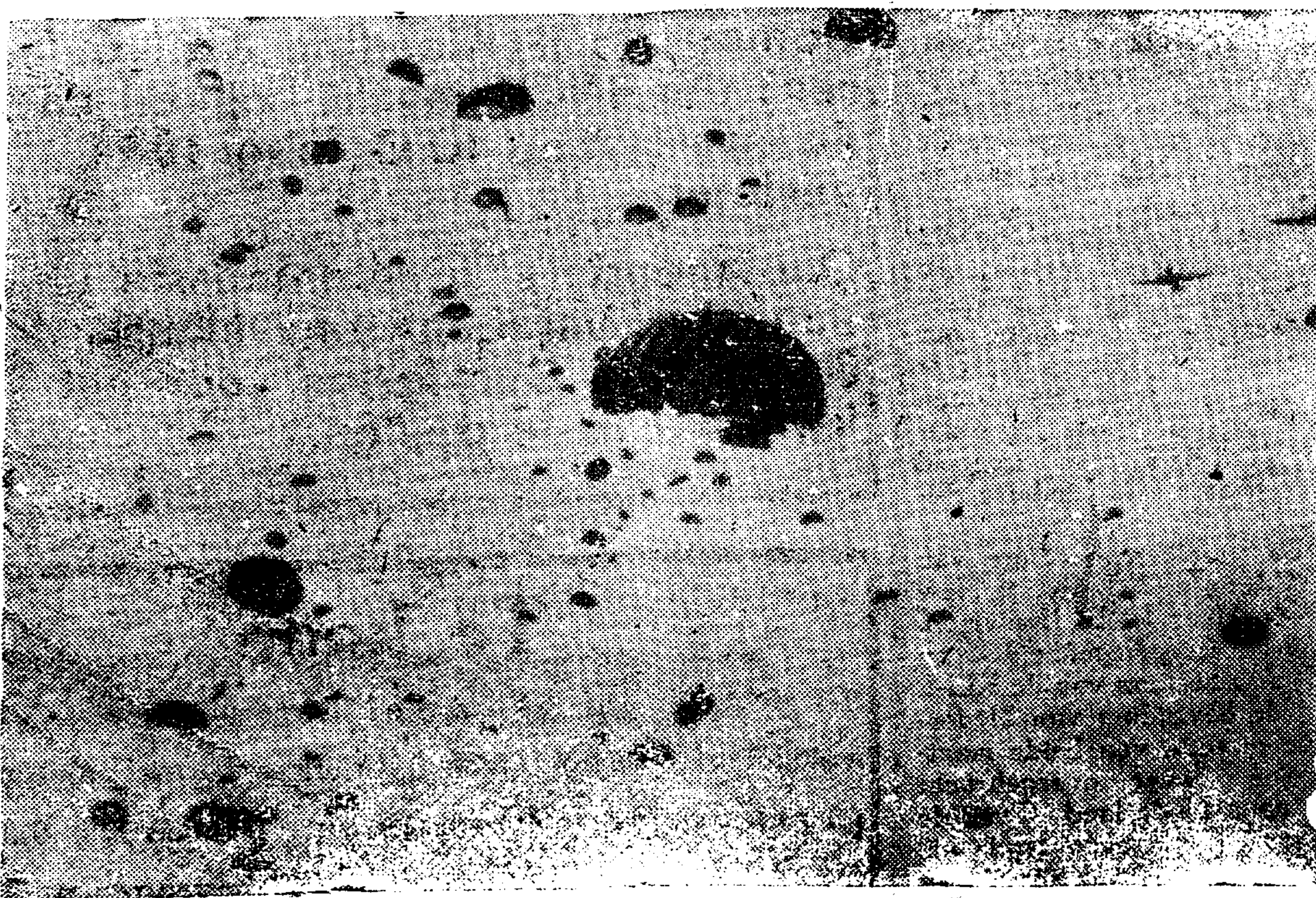
De Geallieerde legers hebben beide oevers van de Schelde tot Lillo gezuiverd van Duitsers. Verder voortgang in de richting van Woensdrecht werd geboekt.

In de Turnhoutse sector werd verder voortgang gemaakt in de richting van Tilburg. Nieuwkerk is na zwaar vechten bevrijd; de Geallieerden vechten om iedere duimbreed grond. De nazies, die bij Overloon strijden, zijn uitgeroeid bij drie tegenaanvallen in één uur tijds. De stellingen in dit gebied zijn niettemin weinig gewijzigd. Kerkrade is bevrijd in de strijd om Aken. In het gebied van Arnhem hebben de Geallieerden aanvallen gedaan op beperkte doelen. De gevechten zijn hier tijdelijk gestopt (Aneta).

DE TOESTAND IN EINHOVEN.

Door de vele vervoermoeilijkheden was de voedseltoestand gedurende de eerste dagen na de bevrijding van Eindhoven zo slecht, dat de rantsoenen moesten worden verminderd tot 1000 calorieën per persoon en per dag. Deze hoeveelheid is nu verhoogd tot 1300 calorieën, maar ook dit is den het normaal peil. Er deden zich grote moeilijkheden voor, omdat er geen gas was en precies genoeg electriciteit om een lampje van 30 watt in ieder huis te laten branden. De leden van het Militair Gezag hebben de toestand echter in handen genomen en de Geallieerden hebben hun voedselvoorraden ter beschikking gesteld.

Door het gebrek aan voldoende vervoermiddelen — daar ook grote hoeveelheden militaire bevoorradingen vervoerd dienen te worden — was een oplossing der moeilijkheden echter zeer groot. Het Militair Gezag heeft dan ook voorlopig een grote taak voor zich.

Troepen van het Geallieerde luchtleger komen neer in Nederland op 24 September met de voorraden, die zij nodig zullen hebben. De fotograaf die deze foto maakte daalde ook neer per valscherm.

Bekendmaking.

GOUVERNEMENT VAN CURAÇAO
BUREAU VOOR SOCIALE EN ECONOMISCHE ZAKEN

BESCHIKKING VAN DINSDAG,
den 3den October 1944 no. 2420.

HET HOOFD VAN HET BUREAU VOOR SOCIALE- EN ECONOMISCHE ZAKEN.

Gelet op:
artikel 2 lid 3 van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P.B. 1940 no. 44) zooals bekrachtigd bij landsverordening van den 21sten Augustus 1942 (P.B. 1942 no. 161) en zooals laatstelijk gewijzigd en aangevuld bij besluit van den 5den September 1944 (P.B. 1944 no. 155);

Hiertoe gemachtigd door Zijne Excellentie den Gouverneur bij Gouvernementsbeschikking van den 5den Juni 1944 no. 2759;

HEEFT GOEDGEVONDEN:

I. Dat het bij artikel I onder A lid 1 van de Beschikking van het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken ddo. 8 Septembre 1944 no. 2305 bepaalde komt te vervallen; in plaats hiervoor wordt gelezen:

1. BIER

a. alle merken afkomstig uit de Vereenigde Staten van Noord Amerika en merk „Presidente"	gekoeld geserveerd per flesch of per blik	f 0.75
b. alle andere merken	gekoeld geserveerd per flesch of per blik	f 0.90

II. Dat het bij artikel I onder B lid 1 van de Beschikking van het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken ddo. 8 September 1944 no. 2305 bepaalde komt te vervallen; in de plaats hiervoor wordt gelezen:

1. BIER

a. alle merken afkomstig uit de Vereenigde Staten van Noord Amerika en merk „Presidente"	per flesch of per blik	f 0.65
b. alle andere merken	per flesch of per blik	f 0.80

III. Dat het bij artikel I onder C lid 1 van de Beschikking van het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken ddo. 8 September 1944 no. 2305 bepaalde komt te vervallen; in de plaats hiervoor wordt gelezen:

1. BIER

a. alle merken afkomstig uit de Vereenigde Staten van Noord Amerika en merk „Presidente"	per doos van 24 flesschen of 24 blikken	f 12.85
b. alle andere merken	p. doos v. 24 flesschen	f 16.00
	p. zak van 60 flesschen	f 40.00

IV. Dat van het bij artikel I onder A bepaalde van de Beschikking van het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken ddo. 8 September 1944 no. 2306 de leden 7, 14 en 23 komen te vervallen; in plaats hiervoor wordt gelezen:

7. GROENTE EN FRUIT

a. andijvie	per ½ kg	f 0.25
b. bakbananen	per stuk	f 0.07½
c. citroenen	per stuk	f 0.07
d. giambo	per ½ kg	f 0.25
e. grape fruit	per stuk	f 0.15
f. jams	per ½ kg	f 0.20
g. kalebas	per ½ kg	f 0.30
h. komkommers (kleine)	per ½ kg	f 0.40
i. kool (witte)	per ½ kg	f 0.35
j. kousebanden	per ½ kg	f 0.50
k. pompelmoezen	per stuk	f 1.00
l. pompoen	per ½ kg	f 0.15
m. roode bieten	per ½ kg	f 0.25
n. salade komkommers	per ½ kg	f 0.40
o. sinaasappelen (behalve Amerikaansch import)	per stuk	f 0.07
p. snijboonen	per ½ kg	f 0.60
q. spinazie	per ½ kg	f 0.25
r. tomaten	per ½ kg	f 0.75
s. watermeloen (patia)	per ½ kg	f 0.20
t. warmoes	per ½ kg	f 0.25
u. wortelen	per ½ kg	f 0.40
v. zoete aardappelen	per ½ kg	f 0.25
w. zuurzak	per ½ kg	f 0.17½

14. MARGARINE

a. alle merken	per ½ kg uitgewogen	f 0.72½
b. merk Contadine	p. pakje v. 5 Am. pond	f 2.75
c. merk La Pura	per blik v. 5 Am. pond	f 3.00
d. merk Oleomargarine	p. pakje v. 1 Am. pond	f 0.55

23. SUIKER

a. bruine suiker	per ½ kg	f 0.15
b. witte suiker	per ½ kg	f 0.20
	p. zakje v. 5 Am. pond	f 0.81

V. Dat van het bij artikel I onder B bepaalde van de Beschikking van het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken ddo. 8 September 1944 no. 2306 de leden 2, 6 en 8 komen te vervallen; in plaats hiervoor wordt gelezen:

2. GROENTE EN FRUIT

a. bakbananen	per 50 stuks	f 2.50
b. sinaasappelen (behalve Amerikaansch import)	per 100 stuks	f 5.00
c. zoete aardappelen	p. zak v. 100 Am. pond	f 12.00

6. MARGARINE

a. merk Contadine	per kist van 12 pk à 5 Am. p.	f 27.15
b. merk Flor Danica	per kist van 4 bl. à 10 kg	f 42.90
	per kist van 2 bl. à 20 kg	f 42.90
c. merk La Pura	per kist van 12 bl. à 5 Am. p.	f 30.75
	per kist van 6 bl. à 5 Am. p.	f 15.40
d. merk Oleomargarine	per kist van 30 p. à 1 Am. p.	f 13.75

8. SUIKER

a. bruine suiker	per baal v. 100 Am. p.	f 13.80
b. witte suiker	per baal v. 100 Am. p.	f 10.50
	per baal van 20 pakjes à 5 Am. pond elk	f 14.35

VI. Te bepalen, dat deze Beschikking in werking treedt op den dag na dien zijner bekendmaking in de plaatselijke bladen.

Het Hoofd voornoemd,

J. VAN BOVEN.